

TERTÚLIA

JOSEP CARNER

Contrada morta o bé fadada,
era una antiga fondalada
on jo no era gens,
inútilment badada,
sense petjada
ni presents,
lluny i més lluny de cada ruta
oberta als que vivim,
de paret dreta i absoluta,
rebutjadora fins al cim.
Fora del viure temerari,
aquell fondal inconegut,
com que jamai no fou recer d'un solitari,
mai no tingué ni solitud.
I els núvols, per damunt, creuaven amb recança
els grans silencis blaus,
car no hi havia ulls que els dessin la semblança
de plomes i de naus.

En tal indret, d'aquells on ni l'ocell recala,
un dia va assajar de néixer un muricec,
primer que hi portaria l'espai amb feina d'ala,
primer que hi marcaria el temps amb son batec.
En començant de moure's encara no sabia,
si ell era nat o fóra un d'altre qui es planyia;
l'havien dat a un viure, tal volta maleït,
des d'una gran cofurna, més negra que la nit.

(Venir d'on no sabeu, en fred i queixa!,
¿per quin incert?, ¿per a quin fruit?—
És prou diví de néixer,
commoció de l'àrid, dispersió del buit.)

El muricec, en mena de repte i de pregària,
i de senyals d'absència voltat pertot arreu,
volia, doncs, somoure la fossa mil·lenària:
primera provatura d'una veu.
Però davant d'aquell grapat de sutge i cendra
captant, captant amb sos xisclets humils,
ja abans de viure elles mateixes i comprendre,
les coses mudes van tornar-se hostils.
Tot, a l'entorn, era impassable fita;
i del no-res en el cantell,
va tremolar una sort petita,
igual que un flamissell.

I quin miracle! Amunt, per la serena
claror, saltant garlandes, al sol ponent ofrena,
creuava un àngel, mirant cap avall,
i era el més bell, el que espasa no té ni capmall,

el que a les festes o dansa o repica
i fa brandar, quan la gent dins la boira es capfica,
una bandera, una rosa, un fogall.
Mirant avall, va somriure una mica.
Potser l'havia alertat un estel.
Potser la veu que, afanyosa d'un somni, somica,
és un esquer per al cel.

I envers aquelles clotarades,
tot seguit uns ocells, des del fons de remotes diades,
es migraven per cants futurs;
i, de la timba sota els murs,
eixien, s'esvaïen les ratlles acuitades—
projectes de boscam, incerts i purs.
Un cim de roca s'estremia,
com demanant la invasió del vent;
on el mugró d'alguna font s'esdevindria,
la pedra s'ablania
misteriosament.
Per amagar a l'esguard de l'adventici
tot el primer trasbals,
arreu movia el nou desfici
inquietud de boires desiguals.
Ja millorà pendissos una carena brava,
com demanant l'inconegut trepig.
Em delia fins jo—que m'ignorava.
Era el començament que començava.
Era el desert—amb el desig.

[*Paliers*, 1950]

CARLES RIBA

XXI

Tot neix —i tot pot néixer encara
d'una violència que espera,
tenaç com la sang i primera
com el moll nocturn dins la rara
llum de la joia. ¿Qui em prepara,
quina materna mà sincera
obre l'antiga primavera
desfeta en fruits, i m'hi acara?
Qui un dia, per amor, la vida
que pur retenia ha llançat
a forçar l'estiu, sense gatge,
coneix la llei, i el seu llenguatge
serà el dels poetes, salvat
pel profund refús de la mida.

[*Salvatge cor*, 1952]

GABRIEL FERRATER

FI DEL MÓN

Puc repetir la frase que s'ha endut
el teu record. No sé res més de tu.
Aquesta insistent aigua de paraules,
sempre creixent, va ensulsiant els marges
de la vida que vaig creure real.
La terra pedregosa i fatigosa
de caminar, i els arbres que em ferien
els ulls amb una branca delicada,
tan vivament maligna, convincent
amb la prova millor, la de les llàgrimes,
sembla que no són res. Es van donant
a l'amplària grisa, jaspiada
d'esperma pà·lid, embafós. Tot cau
amb una fressa lenta i molla, i flota
sense figura, o s'enfonsa per sempre.
Tot fa sentit, només sentit, tot és
tal com ho he dit. Ja no sé res de tu.

[*Da nuces pueris*, 1960]